

فقه

اسلامی

من يرد الله به خير ا يفقهه
في الدين.

(حديث شريف)

"کسی که خداوند بهوی اراده خیر فرماید
اور ا در امور دین داشتمند می سازد"

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ○
وَسَيِّرْ لِي أَمْرِي ○ وَاحْلُّ عَقْدَةً
مِنْ لَّسَانِي ○ يَفْقِهُوا قَوْلِي ○
(قرآن کریم)

"ای زما پروردگاره ! زما سینه را پراخه کره !
او زما امر (درسالت) را ته آسان کره ! او زما
له زی خخه غوته پرانیزه ! چې (خلک) زما په
خبرو (بنه) و پوهه پویه."

فبروری 2011

صفر

شماره یک صد و شصت و دوم

أخرج البخاري في كتاب - الوضوء - حديث 137 و مسلم
في كتاب - الحيض - حديث 361 .
از نماز خارج نشوید تا اینکه آواز و یا بورا احساس
نکنید .

سؤال : آیا ممکن است در نماز منفردانه انسان
بصدای بلند قرائت کند ؟

جواب : مجمع فقهاء الشريعة بأمريكا :
جوزاد دارد که شخص در نماز که جهر است به صدای
بلند بخواند و در نمازی که به جهر نیست به جهر
نخواند .

امام النووى در (المجموع) مى نويسد : مستحب
است يعني خوب است که انسان در نماز های که به
جهر خوانده میشود به جهر مثليکه امام میخواند
بخواند ، ليكن زن اگر در حضور مردان نماز
میخواند به جهر نخواند .

امامان مذهب حنفى و حنبلی نظر ميدهند که شخص
آزاد و مختار است که در نماز جهری به جهر میخواند
و یا نمی خواند .

در حالت طلاق آیا طفل به مادر تعلق می گيرد
يا به پدر ؟

دكتور يوسف القرضاوى موضوع را تحت عنوان :
لماذا كانت الأم أحق بالحضانة « چرا مادر بيشتر

مسائل و احكام فقهی

شك در شکستن وضوء

سؤال : بعد از وضوء فکر میکنم که یک قطره بول خارج
میشود در حالیکه مرض سلیس بول ندارم . وقتیکه
ملاظه میکنم یک نقطه صغير را می بینم ، آیا وضوء
 بواسطه آن باطل می گردد ؟

جواب : از کتاب (موسوعة فتاوى المغتربين ، مجمع
فقهاء الشريعة بأمريكا ، فصل طهارت ، جلد هفتم) .
اگر از شخصی یک قطره از بول نیز خارج شود وضوء
باطل می شود و اگر بعد از خارج شدن آن کسی نماز
بخواند نمازش بسبب اینکه در طهارت نبوده قبول نمی
گردد .

ليكن اگر کسی احساس به خارج شدن بول نمود و علامه
بول را ملاحظه نکرد مانع در خواندن نماز نیست زира
 عبرت در واقعیت است نه به خیال و احساس و مجرد
خيال کردن یک چيز سبب شکستن وضوء نمی شود .

در وقت نماز اگر انسان به خارج شدن یک چيز احساس
کرد اگر آواز را نشنید و بوی را احساس نکرد به نماز
خود ادامه بدهد نظر به حدیث مبارک که عبدالله بن زید
از رسول اکرم صلی اللہ علیہ وسلم روایت نموده که : « لا
ینصرف حتی یسمع صوتاً او یجد ریحا * متفق عليه ،

عمل جنسی از راه عقب از جمله گناهان بزرگ نظر به حدیث رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم می باشد و نظر به حدیث شریف خداوند بطرف مردی که از عقب به زنی و مردی پیش شده باشد نظرنمی اندازد.

کسیکه این عمل را انجام داده است توبه صادقانه کند و عزم کامل داشته باشد که بار دوم به این عمل عودت نکند و قرآن کریم در سوره طه آیه 82 و الفرقان آیه 68 و عده مغفرت را میدهد . و همچنان رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم می فرماید که اسلام آنچه قبل از آن بود می بخشد و توبه آنچه قبل از آن بوده از بین می برد.

در مسأله عمل جنسی از عقب کفاره نیست و همچنان زن بر شوهر حرام نمی گردد و زن در قید نکاح مرد باقی می ماند.

نباید زن شوهر را در این امر منکر اطاعت کند و باید این عمل را اجازه ندهد و اگر شوهر اصرار نمود فسخ نکاح را مطالبه نماید.

حدود شرعی در روابط جنسی بین زن و شوهر

جواب از کتاب: مجمع فقهاء الشريعة بأمريكا :

در اصل حلال است معاشرت جنسی بین زن و شوهر بغیر از راه عقب به عقب و در وقت حیض نظر به حدیث شریف که : { اتق الدبر و الحیضة } یعنی دوری کنید از دبر یعنی از عقب به عقب و وقت حیض.

بغیر از دو حالتی که ذکر شد دیگر مسائل جنسی بین زن و شوهر سرحد و حدود ندارد و حلال است. و اللہ تعالیٰ اعلى و أعلم.

سزاوار باشد به نگهداشت و پرورش کودک» این طور بررسی میکند :

امام احمد و ابو داود از عبدالله بن عمرو روایت میکنند که زنی به رسول اکرم صلی اللہ علیہ وسلم گفت : ای رسول اللہ، شکمم برای پسرم خانه بود و سینه ام برایش هواه بود و پستانم برایش غذا بود یا سقايه بود ، پدرش مرا طلق داد و اراده دارد که طفل را از من بگیرد . رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم به آن زن فرمود : «أنت أحق به ما لم تتکحی » (آی لاتتزوجی) . تو به آن طفل بیشتر سزاواری تا آنگاه که ازدواج نکنی .

بدین ترتیب اسلام ، حق حضانه یعنی نگهداشت و پرورش طفل را برای مادر داده و مادر را در این حق بیشتر از پدر سزاوار می داند .

آیا نکاح بشکل عرفی آن صحبت دارد ؟

جواب: شیخ محمد متولی الشعراوی می نویسد :

بلی نکاح یا عقد زواج نوشتن آن در کاغذ عادی و غیر رسمی که بنام عرفی یاد میشود اگر ارکان آن و شروط آن چنانکه در شریعت است صحیح باشد صحبت دارد و ازدواج در اسلام یک عقد قولی است و به نطق کردن ایجاب و قبول صحت می یابد و شاهدان باید کلمات ایجاب و قبول را بشنوند و بفهمند . بعد از عقد نکاح بصورت عرفی آن حتی اگر نوشته هم نشده باشد ، تحریر شود و در دفتر رسمی ثبت گردد تا حقوق طرفین عقد خصوصا حق زن تلف نشود . و اگر شروط نکاح مراعات نشود در این حالت ازدواج عرفی شرعا حرام است. حکم

عمل جنسی از راه عقب به عقب

خانمی سؤال میکند که شوهرش از وی میخواهد که عمل جنسی را از عقب انجام دهد و حکم شریعت در حالی که این کار انجام شده باشد چیست؟

جواب از کتاب : الفتاوى، جزء اول :

استاد عبدالعلی نور احراری
در باره نماز و تر
(قسمت پنجم)

وقت نماز و تر:

شافعی گفته است: و همانا شنیده ام که پیامبر صلی الله علیه وسلم به اول شب و آخر آن و تر کرده است و در حدیثی مثل این ثابت شده و در حدیث دیگر نزدیک به این حدیث ثابت شده است. بنابراین من مباح دانستم که در تمام شب و تر کرده شود و ما در نماز های فرض مباح می دانیم که به اول وقت و آخر آن گزارده شود. و این امر در وقت آن وسیع تراست.

حدیث 249 - شافعی به روایت از عایشه رضی الله عنها گفته است: رسول الله صلی الله علیه وسلم در همه شب و تر کرده است و انتهای و تراویح سحر بوده است.

شافعی گفته است: آخر شب نزد من از اول آن بهتر است و شب را سه بخش است، میانه شب را به نماز ایستادن بیشتر دوست می دارم پس اگر وقت شد تا آنکه نماز صبح فرا رسید، آن را نگزار.

و ابن مسعود گفته است: و تر میان خفتن و صبح است.

خواندن سوره هایی که در نماز و تراویح شده است:

در سنن ابی داود در کتاب «الوتر» در حدیث (1420) آمده است:

از ابی بن کعب روایت است که گفت: رسول الله صلی الله علیه وسلم با {خواندن} «سبح اسم ربک الاعلى» و «قل يا ایها الكافرون» و «قل هو الله احد» و تر می کرد.

در «سنن ابی ماجه» در کتاب «الصلا» در حدیث (1171) به روایت ابی بن کعب و در حدیث (1172) به روایت ابی عباس همین مضمون حدیث (1420) سنن ابی داود آمده است.

در حدیث (1173) سنن ابی ماجه روایتی از عبدالعزیز بن جریح است که گفته است: از عایشه پرسیدم که رسول الله صلی الله علیه وسلم به کدام چیز و تر می کرد؟ عایشه گفت: در رکعت اول «سبح اسم ربک الاعلى» و در رکعت دوم «قل يا ایها الكافرون» و در رکعت سوم «قل هو الله احد» و معوذین {قل اعوذ برب الفلق} و {قل اعوذ برب الناس} را می خواند.

و حنفیه به این سخن که ابن مسعود گفته است: «یک رکعت هر گز مرا بسند نیست» حجت کرده اند، در حالی که نووی در شرح المذهب گفته است که این سخن از ابن مسعود به اثبات نرسیده است، و اگر ثابت هم می شد بر فایض حمل می شد {نه و تر} ولی آنچه ابن مسعود گفته است رد سخن ابن عباس بوده که گفته است: «در حال خوف در نماز چهار رکعت، گزاردن یک رکعت واجب است» و ابن مسعود با رد سخن ابن عباس گفته است که «در یک رکعت هر گز مرا بسند نیست» یعنی در نماز های فرض {نه و تر}.

ابن ابی شیبہ در «المصنف» و محمد بن نصر در «قیام اللیل» از محمد بن سیرین چنین روایت کرده اند: حذیفه و ابن مسعود شبانگاه با ولید بن عقبه امیر مکه صحبت داشتند، از آنجا که می برآمدند هر یکشان با یک رکعت نماز وتر گزارند. محمد بن سیرین که این حکایت را آورده، ابن مسعود را در نیافته است.

قایلین به عدم صحت وتر به یک رکعت از حنفیها و هادویها به حدیث مرسل حجت کرده اند، و بعضی از حنفیها به سه رکعت اقتصار کرده و غیر از آن را ناکافی دانسته اند زیرا بر آنند که صحابه به سه رکعت موصول اجماع کرده اند که حسن جایز است و در غیر آن اختلاف کرده اند و می گویند: ما می گیریم بر آنچه اجماع کرده اند و ترک می کنیم در آنچه اختلاف کرده اند.

ترمذی گفته است: احادیثی از پیامبر صلی الله علیه وسلم در باره وتر به سیزده رکعت و یازده رکعت و نه رکعت و هفت رکعت و پنج رکعت و سه رکعت و یک رکعت روایت شده است، یعنی «صلوة اللیل» یا نماز شب به وتر نسبت داده شده است.

محمد بن نصر گفته است: ما خبر صحیح و ثابتی در نیافتیم که پیامبر صلی الله علیه وسلم به سه رکعت موصول وتر کرده باشد، البته احادیثی از آن حضرت به اثبات رسیده که با سه رکعت وتر کرده است. ولی راوی حدیث این را گفته که این سه رکعت موصول بوده یا مفصول.

وتر /

در «نیل الاوطار» به استناد «صحیح ابن خزیمه» از ابی سعید مرفوعا روایت شده که آن حضرت فرمود: «کسی که صبح را دریافت و وتر نکرد اورا وتری نیست». وتر چند رکعت است؟

گزاردن وتر به یک رکعت و سه رکعت و پنج رکعت از پیامبر صلی الله علیه وسلم روایت شده است، کسی که به یک رکعت وتر حکم کرده است دلیل آن فرموده پیامبر صلی الله علیه وسلم است که: «نماز شب دوگان دوگان است، اگر کسی از شما از طلوع صبح بترسد یک رکعت دیگر بگذارد و تا نمازی را که گزارده وتر گرداند» «صحیح البخاری: 990».

و این حدیث: «نماز شب دوگان دوگان است و وتر یک رکعت است» «سنن ابن ماجه: 1175» و آنکه عایشه رضی الله عنها روایت کرده که آن حضرت صلی الله علیه وسلم نماز شب را شش دو رکعتی (دوازده رکعت) گزارد و سپس یک رکعت وتر ادا کرد (صحیح البخاری: 992).

نظر به گفتة عراقی که در «نیل الاوطار» (ص: 509) آمده است شمار زیادی از صحابه کبار به شمول خلفای راشدین با یک رکعت وتر کرده اند و همچنان شمار زیادی از تابعین یک رکعت وتر گزارده اند، به شمول امامان مذاهب چون مالک و شافعی و او زاعی و احمد و اسحاق و ابو ثور و داود و ابن حزم از عمرو وعلی و ابی و ابن مسعود رضی الله عنهم وتر کردن به سه رکعت متصل نیز روایت شده است.

وتر به سه رکعت:

حنفیه جواز وتر را به یک رکعت نمی دهند و نزد ایشان وتر با سه رکعت مشروع می باشد، استدلال ایشان به آنچه محمد بن کعب قرظی روایت کرده می باشد که گفته است: «أن النبي صلی الله علیه وسلم نهى عن التبیراء» «پیامبر صلی الله علیه وسلم از بتیراء (نا تمام) منع کرده است {ایشان یک رکعت را بتیراء یا نا تمام می دانند}.

عراقی می گوید: این حدیث مرسل ضعیف است. و این حزم گفته است: حدیث منع از بتیراء (نا تمام) از پیامبر صلی الله علیه وسلم به صحت نرسیده است بلکه روایتی از ابن عباس است که گفت: «الثلاث بتیراء» یعنی سه بتیراء است یعنی «وتر».

فضل غنی مجددی

عقیده توحید

(قسمت ششم)

اثر توحید و ایمان در زندگی فرد مسلمان:

از سنت خالق سبحانه و تعالی است که عقیده تسلط یا سلطان بالای اعمال و کردار انسان دارد و عقیده است که سلوک و روش انسان را توجیه میکند. اگر اعمال انسان صالح باشد معنی آن این است که عقیده او صالح است و اگر اعمال انسان فاسد و غیر صالح باشد معنی آن این است که عقیده او سالم و صحیح نیست ، به عبارت دیگر اعمال انسان نمونه از عقیده انسان میباشد.

عقیده توحید و ایمان به الله برای انسان قوت و عزیمت قوی میدهد . عقیده داشتن به اینکه زندگی ، مرگ ، رزق ، نفع و ضرر ، عزت و ذلت همه از جانب خداوند است و عقیده توحید انسان مؤمن را در جامعه انسانی به بالاترین مقام می رساند .

عقیده توحید به انسان : استقلال فکری و حریت مطلق عطا می کند و انسانی که این عقیده را داشته باشد تسلط بیگانه را بالای خود و امت اسلام قبول نمیکند و سبب تسلط جبارین و ستمگاران بالای امت اسلامی امروز در این است که امت اسلامی از عقیده توحید نا آگاه است . عقیده توحید است که مؤمن را متکی به خالق در رزق می سازد . قرآن می گوید : {الله يبسط الرزق لمن يشاء من عباده و يقدر له}* العنکبوت: 62 . خدا فراخ میکند روزی را برای هر که خواهد از بندگان خویش و تنگ می سازد برای هر که خواهد ، و هر آئینه خدا بهر چیز دانست .

عقیده توحید برای انسان درس شجاعت و عدم خوف از مرگ را می دهد و انسان مؤمن برای حفظ کرامت خود و امت اسلام حاضر میشود شهادت را استقبال کند . قرآن می گوید : {و ما کان لنفس أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا مَؤْجَلاً * آل عمران 145}. و هیچکس را نشاید که بمیرد جز بفرمان خدا ، وقت معین (اجل شخص در لوح فرمان الهی) ثبت است ، و هر که (بپاداش عمل خود) ثواب دنیا (عوض دنیوی) بخواهد از آن بهره مندش سازیم و هر که ثواب آخرت بجوید از آن بر خوردارش گردانیم و زود پاداش بخشیم شکر گزاران را .

مهمترین اثر ایمان و نتیجه توحید در حیات انسان {أَمْن و هدایت} به سوی حق و راستی است . خداوند متعال در قرآن کریم می فرماید : { الَّذِينَ آمَنُوا وَ لَمْ يُلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لِهِمُ الْأَمْنُ وَ هُمْ مَهْتَدُونَ * الانعام : 82 } .
کسانیکه ایمان آوردنده و نیامیختن ایمان خود را به شرک آن جماعت ایشان راست ایمنی و ایشانند راه یافتگان .

ابن کثیر در تفسیر آیه مبارکه می نویسد : کسانیکه عبادت را خاص برای خدای واحد می کنند و با خداوند چیزی را شریک نمی آورند در روز قیامت آنان راست ایمنی ، و در دنیا و آخرت هدایت شده گانند .

ابن مسعود در مورد همین آیه مبارکه می گوید : زمانیکه آیه مبارکه نازل شد ، صحابه گفتند : يا رسول الله آیا کسی بر خود ظلم میکند ؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم جواب داد : آیا نمی شنوید قول لقمان را که : (إن الشرك لظلم عظيم) شرک ظلم بزرگ است . امام بخاری روایت میکند که رسول الله صلی الله علیه وسلم در جواب سؤال ظلم گفت : (يا بنی لا تشرك بالله إن الشرك لظلم عظيم) البخاری 6 / 281 . ای پسر شرک با خدا نکن یعنی کسی را با خداوند شریک نساز زیرا شرک ظلم بزرگ است . (فتح المجید ، ص: 40 - 41) .

از آیه مبارکه و آیات دیگر واضح می شود که عقیده توحید نه تنها سبب سعادت دنیا است بلکه سبب راحت در آخرت نیز می باشد و توحید یگانه و سیلۀ داخل شدن به جنت و بالآخره دیدار ذات الهی میباشد . کسیکه به حقیقت توحید ایمان داشته باشد داخل جنت می شود . خداوند می فرماید : {إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يَشْرُكَ بِهِ وَ يَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَ مَنْ يَشْرُكَ بِاللَّهِ فَإِنَّمَا فَقدَ ضلَالًا بَعِيدًا} النساء : 48 . به تحقیق که خداوند شریک آوردن به او تعالی را (هرگز) نمی بخشد ولی گناهان دیگر غیر از شرک را بهر که خواسته باشد می بخشد و هر کس که بخدا شریک بیاورد گناه بزرگی را به افتراق و بهتان مرتکب شده است .

در همین سوره در آیه دیگر خداوند می فرماید : {إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يَشْرُكَ بِهِ وَ يَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَ مَنْ يَشْرُكَ بِاللَّهِ فَقَدْ ضلَالًا بَعِيدًا} النساء : 116 . حقا

از شعور به عظمت او تعالیٰ و عدم ایمان به مراقبت خداوند از اعمال انسان است.

به تأکید که فساد در دین وجود ندارد ، در بی نظمی عقل و نقصان آن انسان وحی (قرآن) را نمی فهمد . مسلمانان باید دین را صحیح بدانند و بفهمند و در پهلوی دین زندگانی و دنیا را بدانند و قیام یا اقامت دین بغیر از «اقامت و قیام دنیا نیست .» (دکتور یوسف القرضاوی «الشيخ الغزالی کما عرفته» ص: 236 – 237 . و همچنان: «علل وأدوية ») .

عقیده توحید /

عبادت انسان از جمله شرک است . در قرآن کریم می خوانیم { قل يأهـل الـكـتب تـعـالـوا إـلـى كـلـمـة سـوـآءـ بـيـنـنـا وـ بـيـنـكـم أـلـا نـعـبـدـ إـلـا اللـهـ وـ لـا نـشـرـكـ بـهـ شـيـئـاـ وـ لـا يـتـخـذـ بـعـضـنـا بـعـضـاـ اـرـبـابـاـ مـنـ دون اللـهـ فـإـنـ تـولـوا فـقـولـوا أـشـهـدـوا بـأـنـا مـسـلـمـونـ * آـلـ عمرـانـ: 64) . بـگـوـ ، اـیـ اـهـلـ كـتـابـ (يـهـودـ نـصـارـىـ) بـيـائـيدـ بـسـوـيـ کـلـمـةـ عـدـلـ (حـقـ وـ مـسـلـمـ) مـيـانـ وـ مـاـ وـ شـمـاـ کـهـ بـجـزـ خـدـاـيـ يـكـتاـ رـاـ نـهـ پـرـسـتـيـمـ وـ چـيـزـيـ رـاـ بـهـ اوـ شـرـيـكـ نـسـازـيـمـ وـ بـرـخـيـ اـزـ ماـ بـرـخـيـ دـيـگـرـ رـاـ غـيـرـ اـزـ خـدـاـ بـهـ رـبـوبـيـتـ نـگـيرـدـ ، وـ اـگـرـ روـيـ گـرـدـانـيـدـنـدـپـسـ بـگـوـئـيدـ : گـواـهـ باـشـيدـ کـهـ ماـ تـسـلـيمـ فـرـمانـ خـدائـيـمـ .

عبادت بت‌ها ، عبادت هوا و نفس و انقياد به هوا و نفس ، حب جاه و جلال و عبادت مظاهر طبيعی و غيره .
شیخ محمد الغزالی در مورد تزکیه نفس و تجدید ایمان و اصلاح مردم ، اولین قدم یا طریق دعوت مردم به ایمان به توحید و تزکیه نفس را میداند . او برای هدف به رسیدن به این کار از قرآن کریم این آیه مبارکه را می آورد : { و اتقوا الله و اعلموا أنکم ملقوه و بشر المؤمنین * البقرة: 223 } . از خدا بترسید و بدانید که حتماً به پیشگاه خداوند حاضر خواهد شد ، و مژده‌ده (ای پیغمبر) مؤمنان را .

غزالی می نویسد آیه مبارکه هدف شریف را برای اصلاح انسان معرفی میکند و هدف و راه را برای انسان طوری نشان میدهد که از خطاب پرهیز نماید .

غزالی اضافه کرده می نویسد : « ما دعوت به تدوین قوانین می کنیم تا ما را از خطاهای حفظ و از شر مجرمین نگاه نماید لیکن قبل از این باید عقیده و عقاید را قائم سازیم ، عقیده که انسان را با خالق ارتباط بدهد و انسان معامله با خدا داشته باشد و از خدا بترسد و أمید از خدا داشته باشد .

من یعنی غزالی ، باین نتیجه و قناعت رسیدم که غرور و شر و حب نفس و حب ظهور یا فتن و افتخار به مال و جاه و جلال و انسان را نابود نمیکند انسانی را که ایمان زنده و تعلق شدید به آنچه نزد خداوند تبارک و تعالیٰ داشته باشد . ملاحظه نمودم حکامی که طغیان میکنند و در معامله با مردم از غل و غش یعنی فریب کاری کار میگیرند و بالای مردم از تکبر کار میگیرند و خانواده و امت را به فساد میرسانند علت آن در این است که قلوب اینان خالی از الله عزوجل و دور

آدرس فقه اسلامی

Mogaddedi Fazl Ghani

201 Washington Blvd # 104

Fremont , ca 94539

U.S.A

Tel (510) 979 – 9489

fazlghanimogaddedi@yahoo.com

AAMO-NET.ORG